

Da li emocije imaju istoriju?

Dr Ljiljana Radenović,

Odeljenje za Filozofiju, Univerzitet u Beogradu

Apstrakt

Istoričari emocija su tradicionalno skloniji da prihvate neki oblik socijalnog konstruktivizma nego biološka objašnjenja emocija. Na prvi pogled izgleda da za istoriju emocija jeste potrebno da prihvatimo da su emocije pre svega oblikovane društvenim i kulturološkim faktorima i da nisu samo rezultat evolutivnog procesa. Međutim i u okviru bioloških objašnjenja moguće je naći prostor za istoriju emocija. U tom slučaju istoričar bi imao za cilj da rekonstruiše ne kako su se univerzalne ljudske emocije menjale vremenom (pošto se one ne formiraju u istorijskom već u evolutivnom procesu) već kako su se društvena pravila za njihovo ispoljavanje menjala. Ali, da bi istoričar imao jasnu sliku o tome čime se tačno bavi kada se bavi istorijom emocija, neophodna mu je psihološka teorija emocija. Prvi deo ovog rada se bavi upravo psihološkim teorijama koje su različiti istoričari emocija implicitno ili eksplicitno zastupali u svom radu (J. Huizinga, N. Elias, W. Reddy, B. Rosenwine i P. Toohey), dok se drugi deo bavi jednom određenom psihološkom teorijom emocija koju je razvila L. F. Barrett kao i implikacijama koje bi njena teorija imala za razumevanje ciljeva i predmeta istorije emocija, ukoliko bi bila prihvaćena.